

1985, 17. dubna – Sdělení VONS č. 437 „Jiří Devátý trestně stíhán pro výtržnictví“ o zahájení trestního stíhání Jiřího Devátého obviněného z trestného činu výtržnictví a o jeho propuštění ze zaměstnání.¹

Jiří Devátý, plavčík městských lázní v Gottwaldově, nar. 25. 4. 1954, bytem Revoluční 1285, Gottwaldov, ženatý, otec jedenáctiletého syna, byl dne 27. 3. 1985 vyšetřovatelem VB v Gottwaldově obviněn, že se dne 16. 3. 1985 na pracovišti dopustil trestného činu výtržnictví podle § 202 odst. 1 trestního zákona. Vyšetřovatel tak hodnotí konflikt, který Jiří Devátý měl s vrátným Miloslavem Malým; vrátný J. Devátého slovně napadl, že je kriminálník. K žádnému vystupňování konfliktu, nebo dokonce k veřejnému pohoršení nedošlo. Malicherná záležitost byla dne 18. 3. 1985 zveličena a zaměstnavatel, jímž je Technická správa města Gottwaldova, zrušil s Jiřím Devátým okamžitě pracovní poměr, a to proto, že prý J. Devátý porušil tak hrubým způsobem pracovní kázeň, že jeho další ponechání v zaměstnání není možné (podle § 53 odst. 1 b zákoníku práce).² Jiří Devátý podal na zaměstnavatele k okresnímu soudu žalobu, jíž se domáhá právní neplatnosti zrušení pracovního poměru.³ Také 37 spoluzaměstnanců Jiřího Devátého sepsalo žádost o mimořádné zasedání ZV ROH s kolektivem pracovníků střediska. Uvádí, že celému konfliktu mezi J. Devátým a vrátným Malým byli přítomni svědci, kteří nebyli vyslechnuti, a píší doslova, že ZV ROH, který dal souhlas ke zrušení pracovního poměru, „nepostupoval v tomto případě správně v souladu s odborovými zásadami“, ani jako „nezaujatý odborový a dozorový orgán zastupující práva, záležitosti a pracovní problémy všech pracujících“.⁴

Jiří Devátý byl od 30. 6. 1982 do 30. 11. 1984, kdy byl podmíněně propuštěn, vězněn v Plzni-Borech jako odsouzený pro trestné činy podle § 196 odst. 2 trestního zákona – údajně vyhrožoval skupině obyvatel usmrcením, protože byli stoupenci socialistického společenského a státního zřízení – a podle § 146 odst. 1 trestního

zákona, neboť zakoupením barevného televizoru od sovětského občana údajně ohrozil devizové hospodářství.⁵ Byl také jedním ze signatářů dopisu borských politických vězňů kongresu tzv. mírových sil, který se v červnu 1983 konal v Praze.⁶ Současné okamžité zrušení pracovního poměru, které je jeho spolupracovníky veřejně odmítáno jako nespravedlivé a dokonce trestní stíhání pro výtržnictví, kdy mu hrozí trest až na dvě léta a navíc pět měsíců podmíněně odloženého zbytku předchozího trestu, je nepochybnou snahou místních činitelů znemožnit Jiřímu Devátému normální občanskou existenci a dostat jej zpět do vězení.

Informace o Chartě 77, r. 8, 1985, č. 6, s. 4.

POZNÁMKY

- ¹ K případu Jiřího Devátého viz dále sdělení VONS č. 439, 448, 480, 496 a 507, dokumenty č. 442, 451, 483, 499 a 510.
- ² Technická správa města Gottwaldov oznámila 18. 3. 1985 Devátému zrušení pracovního poměru, protože „*dne 16. 3. 1985 v 19,15 hod. na svém pracovišti na odpolední směně jste požil alkoholického nápoje, v podnapilém stavu jste napadl vrátného s. Malého a pokladní s. Kapušňákovou, takže mistr směny s. Zaharowski musel zavolat bezpečnost, před níž jste z pracoviště utekl. Požil jste tedy na pracovišti alkohol, dopustil [jste se] agresivního chování vůči spolupracovníkům, dále jste způsobil veřejné pohoršení a svévolně opustil pracoviště.*“ Dopis je uložen in: LP, Sb. VONS, inv. č. 69, sign. I/8, kart. 19.
- ³ Žaloba J. Devátého na Technickou správu města Gottwaldov ve věci zrušení jeho pracovního poměru z 21. 3. 1985 je uložena in: LP, Sb. VONS, inv. č. 69, sign. II/1, kart. 19.
- ⁴ Celá citace zní: „*Jsmo toho názoru, že ZV ROH nepostupoval v tomto případě správně a v souladu s odborovými zásadami, směrnicemi a praxí a v přímém rozporu s významem vlastní činnosti vystupovat jako nezaujatý odborový a dozorový orgán zastupující práva, záležitosti a pracovní problémy všech pracujících.*“ Žádost kolektivu pracovníků Zimních lázní Gottwaldov o mimořádné svolání Závodního výboru ROH Technické správy města Gottwaldov z 19. 3. 1985 je uložena in: tamtéž, sign. IV/4, kart. 19.
- ⁵ Trestní stíhání zahájil vyšetřovatel oddělení vyšetřování VB Okresní správy SNB Gottwaldov Matuš dne 3. 3. 1982 s odůvodněním, že „*dne 2. 2. 1982 kolem 01,00 hod. se [Jiří Devátý] dopustil v taneční kavárně Interhotelu Moskva před nejméně čtyřmi osobami hrubé neslušnosti a hrubého útoku na*

čest a vážnost číšníka Vlastimila PINERA, nar. 9. 10. 1953, bytem Gottwaldov, u Trojíku čp. 4650, tím, že tomuto hlasitě nadával a vyjádřil se: „JSI HAJZL, A PROTO TI VYDRBU TVOJI MANŽELKU,“ čímž závažným způsobem narušil mravní citění veřejnosti, dále pak téhož dne, krátce po předchozí události napadl verbálně v hale Interhotelu Moskva vedoucího Jiřího BOROVICE, nar. 23. 4. 1944, bytem Gottwaldov-Malenovice, čp. 775, kterému nadával a vyjádřil se: „UŽ PŘÍŠEL ČAS, UŽ BUDEME VĚŠET A BUDE VISET VOJTŮVÁ, TY, JANOVSKÝ A KONEČNÝ,“ čímž skupině obyvatel vyhrožoval usmrčením.“ OS ve Zlíně, soudní spis k případu Jiřího Devátého, spis. zn. 4 T 116/82. Proti tomuto usnesení podal Devátý 9. 3. 1982 stížnost, kterou okresní prokurátor v Gottwaldově 18. 3. 1982 zamítl.

Okresní soud v Gottwaldově rozhodl v hlavním líčení konaném 5. 10. 1982 v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Petráska a soudců Květoslava Munclingera a Oldřicha Methoda, že je Devátý vinen tím, „1) že v Gottwaldově dne 2. 2. 1982 kolem 01.00 hod. v taneční kavárně Interhotelu Moskva hrubým a urážlivým výrokem napadl obsluhujícího číšníka Vlastimila Pinera a tohoto jednání se dopustil přesto, že byl rozsudkem Okresního soudu v Gottwaldově ze dne 23. 10. 1980, spis. zn. 5 T 244/79, mimo jiné uznán vinným trestným činem výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák. a odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 1 roku s podmíněným odkladem výkonu trestu do 22. 12. 1982,

2) že tamtéž a v této době ve vestibulu Interhotelu Moskvy vyhrožoval oběšením Jiřímu Borovcovi a dalším zaměstnancům Interhotelu proto, že jsou členy Komunistické strany Československa.“ Devátý byl odsouzen pro přečin proti socialistickému soužití podle § 9 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/69 Sb. a pro trestný čin násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 196 odst. 2 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání dvanácti měsíců se zařazením do I. nápravné výchovné skupiny. Tamtéž; též LP, Sb. VONS, inv. č. 69, sign. I/6, kart. 19.

Devátý podal dne 5. 10. 1982 prostřednictvím svého obhájce odvolání, v němž popírá použití výroků uvedených v rozsudku Okresního soudu ve Zlíně, především ve vztahu k ženě číšníka Pinera. Zpochybnil důvěryhodnost výpovědi svědků a upozornil na skutečnost, že se celý incident udál v úzkém okruhu spolupracovníků. OS ve Zlíně, soudní spis k případu Jiřího Devátého, spis. zn. 4 T 116/82; též LP, Sb. VONS, inv. č. 69, sign. I/6, kart. 19. Krajský soud v Brně v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaromíra Papírníka a soudců Marie Večeřové a JUDr. Milana Staňka 12. 11. 1982 Devátého odvolání zamítl. OS ve Zlíně, soudní spis k případu Jiřího Devátého, spis. zn. 4 T 116/82; též LP, Sb. VONS, inv. č. 69, sign. I/7, kart. 19.

Okresní soud v Gottwaldově dále rozhodl v hlavním líčení konaném 15. 3. 1983 v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Petráska a soudců Květoslava Munclingera a Oldřicha Methoda, že je Devátý vinen trestným činem ohrožení devizového hospodářství podle § 146 odst. 1 tr. zák.

a odsoudil ho k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 22 měsíců, protože ve čtyřech případech koupil od různých italských státních příslušníků oděvy a v jednom případě od sovětského státního příslušníka barevný přenosný televizor. OS ve Zlíně, soudní spis k případu Jiřího Devátého, spis. zn. 4 T 116/82. Dále viz informaci o případu J. Devátého a o průběhu hlavního líčení u Okresního soudu v Gottwaldově konaného 5. 10. 1982 a rukopisnou informaci o odsouzení J. Devátého v roce 1972 a 1980, LP, Sb. VONS, inv. č. 69, sign. IV/1 a IV/3, kart. 19.

- ⁶ Poznámka o tom, že se Devátý připojil k dopisu borských politických vězňů, je obsažena v informaci o jeho podmíněném propuštění z vězení 30. 11. 1984 viz in: tamtéž, sign. II/2, kart. 19.